

The Value of Work

"Six days shall you labour and do all your work." (Exodus). The basis of the Shabbat is thus work - labour dignified by G-d's commandment. Work is not a degradation but man's holy birthright. How many centuries, millennia even, did it take the world to grasp this fundamental truth! It is a long way indeed from the Greek and Roman conception of labour as degrading, with the resultant lack of rights of the labourer, to the present day status of the working man. How much social unrest and misery, how many wars and revolutions, how much bloodshed could mankind have been spared had the Biblical ideal for the dignity of labour been made from the very beginning the basis of the social order!"

(*The Sabbath*, I. Grunfeld, pp. 15-16).

Talmud Bavli Nedarim 49b

When Rabbi Yehuda would go to the Beit Midrash he would carry a pitcher on his shoulders [to use as a seat], saying, "Great is labour, for it honours the workers." Rabbi Shimon used to carry a basket on his shoulders [to sit on], saying, "Great is labour for it honours the worker."

מסכת נדרים דף מט:

ר' יהודה כד אזיל לבי מדרשא שקיל גולפא על כתפיה אמר גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה רבי שמעון שקיל צנא על כתפיה אמר גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה.

Talmud Bavli Brachot 58a

Ben Zoma once saw a large crowd of people on the Temple Mount. He said, "Blessed is the Knower of secrets, and blessed is He who has created all these people to serve me." He used to say, "Look how hard Adam had to work until he found a loaf of bread to eat. He ploughed, he sowed, he harvested, he bound sheaves, he threshed, he winnowed, he selected, he ground, he sifted, he kneaded and he baked. Only after all this effort was he able to eat. But I wake up in the morning, and I find all of these things done for me."

מסכת ברכות דף נח:

בן זומא ראה אוכלוסא על גב מעלה בהר הבית אמר ברוך חכם הרזים וברוך שברא כל אלו לשמשני הוא היה אומר כמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא פת לאכול חרש וזרע וקצר ועמר ודש וזרה וברר וטחן והרקיד ולש ואפה ואח"כ אכל ואני משכים ומוצא כל אלו מתוקנין לפני וכמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא.

Talmud Bavli Sanhedrin 24b

Mishna The following are invalid [as witnesses] one who gambles with dice.
Gemara What has a gambler done? ... Rav Sheshet said, "Since he is not involved in building the world."

מסכת סנהדרין דף כד:

מתני' ואלו הן הפסולין - המשחק בקוביא... גמ' משחק בקוביא מאי קא עביד ... רב ששת אמר ... לפי שאין עסוקין ביישובו של עולם.

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.hilchotshabbat.blogspot.com

Pikuach Nefesh - Saving a life**Shulchan Aruch Orech Chaim 228; 2**

Someone who is critically ill, it is a Mitzvah to break Shabbat for them. One who hurries is praiseworthy, and one who asks [a Rabbi whether it is permissible] is a murderer.

שולחן ערוך אורח חיים סימן שכח:

מי שיש לו חולי של סכנה, מצוה לחלל עליו את השבת; והזריז, הרי זה משובח; והשואל, הרי זה שופך דמים.

Mishna Brura 228; 6

One who asks - the person who is too 'frum' and afraid to break Shabbat for a critically ill person without first asking a Rabbi is a murderer, because while he is going to ask the question the person will become more ill, and could die. The Torah states, "Do not stand by [and destroy the] blood of your friend". In the Yerushalmi it states that the person who is asked is disgusting. This is because the Rabbi should have given shiurim on the topic, so that everyone would know

משנה ברורה סימן שכח ס"ק ו

השואל וכו' - פי' אותו האיש שהוא מתחסד וירא לחלל שבת בחולה כזה כ"א ע"י מורה הרי הוא שופך דמים שבעוד שהוא הולך לשאול יחלש החולה יותר ויוכל להסתכן והרי הכתוב אומר לא תעמוד וגו' ובירושלמי איתא הנשאל הרי זה מגונה פי' משום שהתלמיד חכם במקומו היה לו לדרוש בפרקא לכל כדי שידעו כל העם ולא יצטרכו לשאלו ואם החולה בעצמו מתיירא שיעברו עליו את השבת כופין אותו ומדברים על לבו שהוא חסידות של שטות [רדב"ז]:

what to do, and not have to come and ask him. If the sick person themselves doesn't want other people [or he himself] to break Shabbat on his behalf, we nevertheless force him, and speak with him forcefully that this is *Chasidus shel Shtus* (foolish frumkeit).

Talmud Bavli Yoma 84b

It was taught in a Baraisa: We break Shabbat to save lives, and the quicker the better, without needing to get permission from the Beit Din. How so? If a person sees a child fall into the sea, they must cast their net and bring him out, and the quicker the better, without needing to get permission from the Beit Din - even though he will also catch fish at the same time. If someone sees a child fall into a pit, they should dig down to get him out, and the quicker the better, without needing to get permission from the Beit Din - even though he will build steps at the same time. If someone sees a child locked in a room, he must break the door down and get the child out, and the quicker the better, without needing to get permission from the Beit Din - even though he will get woodchips. One must extinguish or put barriers in front of a fire on Shabbat and the quicker the better, without needing to get permission from the Beit Din - even though he will produce a nice coal fire.

תלמוד בבלי מסכת יומא דף פד:

תנו רבנן: מפקחין פקוח נפש בשבת והזריז הרי זה משובח, ואין צריך ליטול רשות מבית דין. הא כיצד? ראה תינוק שנפל לים - פורש מצודה ומעלהו. והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - ואף על גב דקא צייד כוורי. ראה תינוק שנפל לבור - עוקר חוליא ומעלהו. והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - אף על גב דמתקן דרגא. ראה שננעלה דלת בפני תינוק - שוברה ומוציאו, והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - ואף על גב דקא מיכין למיתבר בשיפי מכבין ומפסיקין מפני הדליקה בשבת והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - ואף על גב דקא ממכך מכוכי.

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.hilchotshabbat.blogspot.com

Talmud Bavli Yoma 82a

Mishna: A pregnant woman who smells food (and wants to eat it on Yom Kippur), we feed her until she feels better. A sick person can be fed based on the advice of doctors. If there are no doctors they should be fed based on the opinion of the patient, until the patient says they have had enough.

תלמוד בבלי מסכת יומא דף פב.

משנה. עוברת שהריחה - מאכילין אותה עד שתשיב נפשה. חולה מאכילין אותו על פי בקיאי, ואם אין שם בקיאי - מאכילין אותו על פי עצמו, עד שיאמר די.

Talmud Bavli Yoma 85a

Rabbi Yishmael, Rabbi Akiva and Rabbi Elazar ben Azariah were walking on the road. Levi Hasader and Rabbi Yishmael ben Rabbi Elazar ben Azariah were walking behind them. The question was asked: What is the Torah source for the Halacha that saving life takes precedence over Shabbat? Rabbi Yishmael answered, saying: "If the thief is found tunnelling in..." (Shemot 22). In the case of a thief breaking into a house it is a *safek* (doubt) whether the thief is coming only to steal, or also to kill. Additionally, killing brings impurity to the land, and causes the *Shechina* to leave Israel. Nevertheless it is permitted for the householder to save his own life, even at the cost of the life of the thief. How much more so should saving a life take precedence over breaking Shabbat.

Rabbi Akiva answered, saying: "If a person kills another person with intent... you should remove him from my altar to put him to death." (Shemot 21). This means that you remove him if he is only next to the altar (not actually performing the sacrifices), but not if he is on the altar (performing the sacrifices). And Rabba bar bar Chana said in the name of Rabbi Yochanan: This only applies if it is a question of putting him to death, but (if he knows testimony that could cause someone) to stay alive, he is even brought from on the altar (in the middle of offering a sacrifice). In this case there is a *safek* whether his testimony will be effective or not. Sacrifices take precedence over Shabbat. How much more so should saving a life take precedence over Shabbat. Rabbi Elazar answered, saying: Brit Milah is only on one of the two

תלמוד בבלי מסכת יומא דף פה עמוד.

וכבר היה רבי ישמעאל ורבי עקיבא ורבי אלעזר בן עזריה מהלכין בדרך, ולוי הסדר ורבי ישמעאל בנו של רבי אלעזר בן עזריה מהלכין אחריהן. נשאלה שאלה זו בפניהם: מניין לפקוח נפש שדוחה את השבת? נענה רבי ישמעאל ואמר: (שמות כב) אם במחתרת ימצא הגנב. ומה זה, שספק על מומן בא ספק על נפשות בא, ושפיכות דמים מטמא את הארץ וגורם לשכינה שתסתלק מישראל - ניתן להצילו בנפשו, קל וחומר לפקוח נפש שדוחה את השבת. נענה רבי עקיבא ואמר: (שמות כא) וכי יזד איש על רעהו וגו' מעם מזבחי תקחנו למות. מעם מזבחי - ולא מעל מזבחי. ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא להמית, אבל להחיות - אפילו מעל מזבחי. ומה זה, שספק יש ממש בדבריו ספק אין ממש בדבריו, ועבודה דוחה שבת - קל וחומר לפקוח נפש שדוחה את השבת. נענה רבי אלעזר ואמר: ומה מילה, שהיא אחד ממאמרים וארבעים ושמונה איברים שבאדם - דוחה את השבת, קל וחומר לכל גופו - שדוחה את השבת. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: (שמות לא) את שבתתי תשמרו יכול לכל - תלמוד לומר אך - חלק. רבי יונתן בן יוסף אומר: (שמות לא) כי קדש היא לכם - היא מסורה בידכם, ולא אתם מסורים בידה. רבי שמעון בן מנסיא אומר: (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת, אמרה תורה: חלל עליו שבת אחת, כדי שישמור שבתות הרבה. אמר רבי יהודה אמר שמואל: אי הואי התם הוא אמינא: ידידי עדיפא מדידהו, (ויקרא יח) וחי בהם - ולא שימות בהם.

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.hilchotshabbat.blogspot.com

hundred and forty eight parts of the body, and it takes precedence over Shabbat. How much more so should saving the whole body take precedence over Shabbat.

Rabbi Yossi bar Rabbi Yehuda said: "You should keep my Shabbatot" (Shemot 31). You might think this applies to every Shabbat, therefore the Torah adds the word *ach* (only) to limit (keeping Shabbat only in cases where life is not at risk).

Rabbi Yonatan ben Yosef said: "For it is holy for you" (Shemot 31).

Shabbat is given to you, but you are not given to Shabbat.

Rabbi Shimon ben Menasiah said: "The Children of Israel kept Shabbat" (Shemot 31). The Torah is telling us to break a single Shabbat in order that this person may keep many more Shabbatot.

Rabbi Yehuda said in the name of Shmuel: If I would have been there I would have said: My answer is better than all of yours. "You shall live by them (the Mitzvot)" (Vayikra 18). You are not required to die by them.

Trumat Hadeshen (part 2) 156

Maharash ruled on the case of non-Jews who lay siege to a city. When they come to kill we break Shabbat to defend the city. But if they are only coming for monetary gain we do not break Shabbat. Nowadays, even if they come for monetary gain we break Shabbat, since it is known that their intention is to kill if the Jews won't allow them to pillage and take the spoils. Based on this it is completely permitted for a Jew to extinguish a (dangerous) fire on Shabbat, even if it is in the home of a non-Jew. Nowadays if there is a fire in the home of a

non-Jew, and the Jews don't help to extinguish it, the non-Jews would go and kill Jews, and therefore it is considered *pikuach nefesh*. Even in a place where the non-Jews would not kill Jews in retaliation, they would certainly take money and spoils from them, and we learnt above that even in such a case we may break Shabbat. This was all the drasha of Rabbi Aharon Hakodesh in front of the whole congregation. He told them that Jews should come to help extinguish fires even on Shabbat, so that they shouldn't create a situation of *pikuach nefesh*. He said that on the contrary, it is a Mitzvah to break Shabbat in such a case, since it is like saving lives. Anyone who is asked a question about such an issue (at the time when they should be extinguishing) is disgusting, because he didn't make it known to everyone before hand.

תרומת הדשן חלק ב (פסקים וכתבים) סימן קנז
 מהר"ש פסק על הא דאמרינן: נכרים שצרו על עיירות בזמן שבאו על עסקי נפשות מחללין עליו את השבת אבל על עסקי ממון לא. ובה"ז אפי' על עסקי ממון מחללים, דידוע הוא דבאו על ע"מ אם לא יניח ישראל לשלול ולבוז ממנו יהרגנו והוי עסקי נפשות. ומטעם זה היתר גמור הוא בדליקה שנפלה בשבת אפי' בבית נכרי, לישראל לילך ולכבות, דהאידינא כשיש דליקת הנכרים הולכים והורגים ח"ו ישראל אם לא יכבו כמותם, וסכ"נ הוא. ואפי' במקום שאינם הורגים, מ"מ שוללין ובוזזין והוי סכנת ממון דשרינן אף בבאו על עסקי ממון כדפי'. וזה דרש מה"ר אהרן הקדוש בפני רבים בפני קהל ועדה, והודיע שיש לישראל לכבות הדליקה אפי' בשבת, דלא אתי לאימנועי ח"ו והוי סכ"נ, ואמר דאדרבה מצוה הוא דהוי כהצלת נפשות, והנשאל הרי זה מגונה כלומר שלא הודיע כבר.

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.hilchotshabbat.blogspot.com